

ВЕЛИКО ТЪРНОВО
Фондация „Градско развитие и културно наследство“
РЕГИСТРАЦИОНЕН ИДЕНТИФИКАТОР
17.03.23
№ 2844/17.3.23г.
10. НК чл. 10 НК - 6. 2
НК чл. 27 МА
42-916-2/10.03.2023
20.03.23

до: Кмета на Община
В. Търново, г-н
Стамболиев

До Кмета
на Община Велико Търново

До Председателя
на Общински съвет Велико Търново

МОЛБА

от Фондация „Градско развитие и културно наследство“
със седалище и адрес на управление гр. Велико Търново, ул. „Ал. Стамболийски“ №5, ,
чрез зам. председателя на фондацията г-н Стилян Найденов, тел.:

Моля,

във връзка с иницирирана от Фондация „ГРКН“ благородна и благотворителна кауза за събиране на средства за изграждането на бронзов барелеф на видния търновец Леон Филипов (1880-1976) на площадното пространство пред църквата „Св. Св Петър и Павел“, възстановена благодарение на изработен от него макет и във връзка със изискуемият законов норматив, да бъде внесено предложение за вземане на решение за даване на съгласие от ОбС В. Търново за инвестиционното намерение, което е задължителна част за започване на процедура по съгласуване и одобряване на проектната документация с Министерство на културата съгласно изискването на чл.9, ал.1 т.1 от „Правила за дейността, структурата и организацията на работата на СЕСИИ по чл. 14, ал. 2 от ЗКН“.

Кой всещност е Леон Филипов
(1880-1976)

Той е роден на 17 март 1880 г. в В. Търново. През 1888 г. родителите му Мария и Филип Агоп Хараламбиев купуват място в търновската махала „Света Троица“, бивша „Хадъръ-бей“, на днешната улица „Михаил Кефалов“ № 11 и строят нова къща, в която преминава животът на видния търновец.

След като завършва средно образование през 1900 г. в близката до родната му къща Търновската държавна мъжка гимназия „Свети Кирил“, Леон Филипов прави опит да продължи образованието си в Одеса, което не се осъществява и той започва работа в Търновското Окръжно инженерство. Първоначално работи като копист, впоследствие заема длъжността „надзирател по държавните здания“ и „чертожник надзирател по архитектурата“. Завършва курс в София за кондуктори при Главна Дирекция на пътищата, благоустройството и сградите.

След Балканските войни през 1912-1913 г. Леон Филипов отново има желание да продължи образованието си, като изучава архитектура в Мюнхен, но избухването на Първата световна война се явява сериозна пречка и през 1916 г. получава призовка и заминава за фронта. През 1935 г. Министерството на обществените сгради и

благоустройството, му издава удостоверение и му разрешава правото на свободна техническа практика.

Талантът и професионалната му подготовка се оказват необходими при проектирането и изпълнението на редица обществени сгради и паметници. При възстановяването на мъжката гимназия „Свети Кирил“ след земетресението през 1913 г., Леон Филипов контролира работата по строежа ѝ и с присъщото си творческо мислене изработва моделите на капителите и корнизите. По негов проект се строят казармите на 18 пехотен етърски полк – внушителният портал, казармената ограда и кухненските сгради, които и досега впечатляват с оригиналната си и прецизна изработка. Контролира строежа на сградата на Сметната палата (бившият Окръжен народен съвет), разположена на площада през хълма Царевец, завършена през 1910 г.

Съвместно с архитект Георги Козаров, като членове на туристическо дружество „Трапезица“, са главни инициатори за поствяване на туристическа хижа на хълма Царевец. Откриването на хижата става на 24 май 1922 г., а окончателното ѝ завършване е през 1926 г. Отново по негови планове и под ръководството му са изградени павилионите „Независимост“ и „цар Калоян“ на хълма Царевец.

Съществена част от времето си Леон Филипов посвещава на туристическото дело, като е награден и с орден за граждански заслуги за проявена дългогодишна туристическа дейност от цар Борис III. Наред с ръководните постове, които заема в настоятелството на дружеството, той не престава да се занимава и с проучвателска, фотографска и реставраторска дейност. Участва в екипа за изработване на първия туристически пътеводител в България, този на Търново (1907 г.) и има значителен принос при изработване на включените в него карти и илюстрирани картички.

Като любител на старините и член на Археологическото дружество прави техническото заснемане на археологически обекти на хълма Трапезица, изоставени след проучванията през 1909 г. Изготвя списък на архитектурни, археологически и исторически паметници в Търново и Арбанаси, с цел да бъдат реставрирани и запазени.

След катастрофалното земетресение в Търново през 1913 г. по негова инициатива се възстановяват разрушените църкви „Свети Апостоли Петър и Павел“ и „Свети 40 мъченици“ в Асенова махала.

Символ на гражданското му съзнание и родолюбие, е че с лични средства възстановява Констанцалиевата къща в Арбанаси, ценен паметник на архитектурата от XVII в. и я спасява от пълно разрушение, след като търновската община не е в състояние да събере необходимите средства.

Работата му на архитект не се ограничава единствено до историческите паметници в старата столица и през 1921 г. изготвя чертежите на църквата „Света София“ в столицата, във връзка с предстоящото ѝ възстановяване.

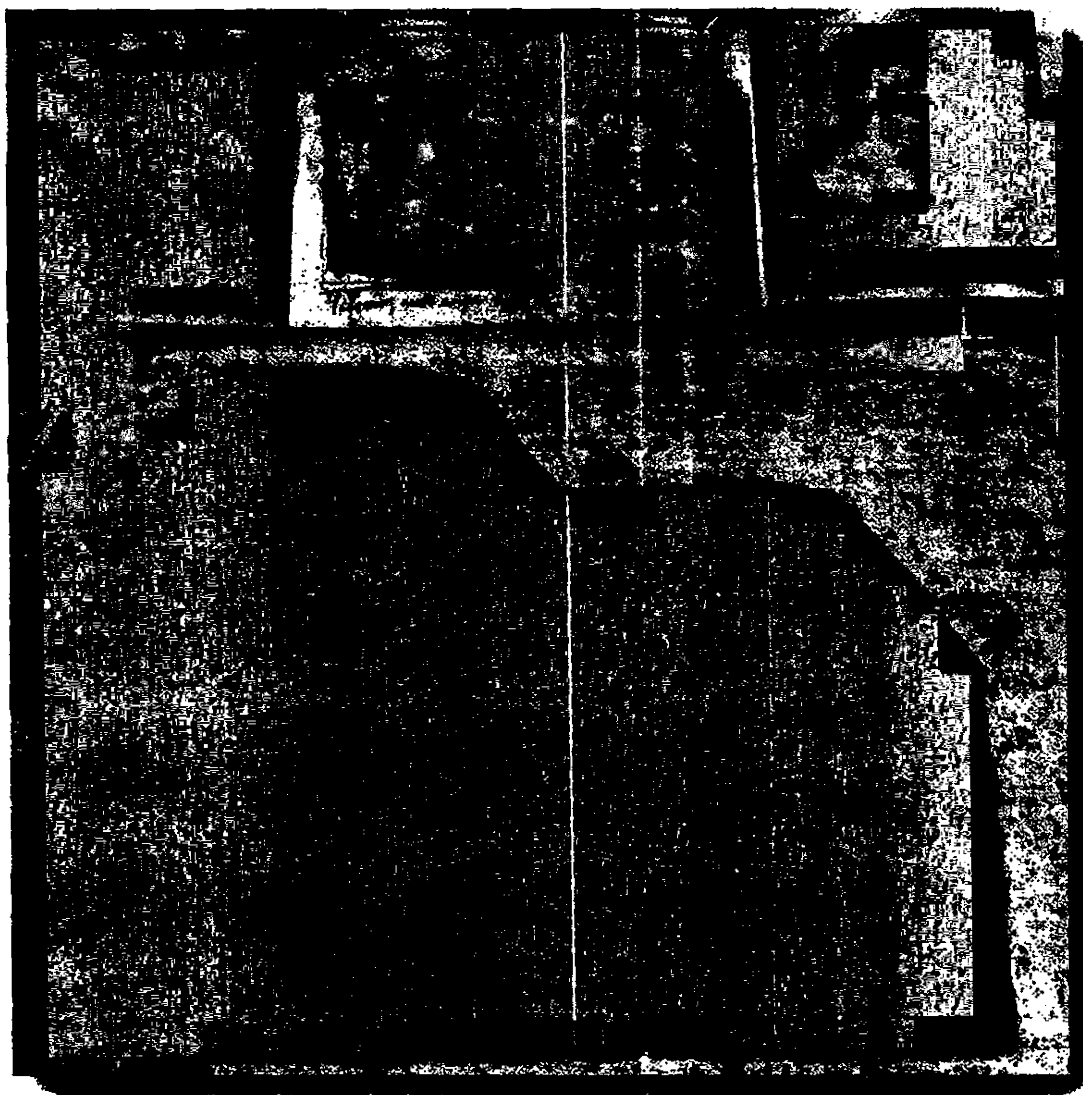
През 1924 г. Леон Филипов насочва вниманието си към и друго свято място за българската история – изработва плановете за камбанария и артика на църквата „Свети Архангел Михаил“ в Дряновския манастир. Същата година изработва плановете за паметник в Ново село, посветен на отец Матей Преображенски–Миткалото, участник в националноосвободителното движение, близък приятел на Васил Левски, книжар и просветител.

Любовта на Леон Филипов към историята намира своя израз в Търновското археологическо дружество, където той членува. Работи на хълма Трапезица, като скицира и рисува разкритите църкви, които впоследствие претворява в макети. Но може би в най-голяма сила ние виждаме неговата неуморна всеотдайност в запечатания облик на Възрожденско Търново, с очарователните

църкви, къщи, ханове и чешми, които творецът претворява в рисунки и макети. Именно гипсовите му макети, върху които започва да работи през 1906-1907 г., са онова, което може би най-силно впечатлява в многообразието от дейности, с които се занимава. Ценното в тях е, че голяма част от изработените от него архитектурни паметници, днес не съществуват и само от макетите му може да се добие представа за облика и архитектурата на възрожденския град. Запечатани за поколенията са къщи на заможни търновци, търговци и предприемачи, конаци на богати турски бейове, на църквите като обединяващ център и акцент на българските махали, а кривите и тесни улици на възрожденския град обогатява със сътворените чешми, бани и дървени порти

9.03.2023 г.
В. Търново

С Уважение.....
/ Стилиан Найденов, зам. председател Фондация „ГРКН“ /

Висок барелеф /идеен проект-глина/ изработен от скулптора Борис Борисов.
Във завършен вид бронзовия барелеф ще бъде с размери 1,20/1,50 м.

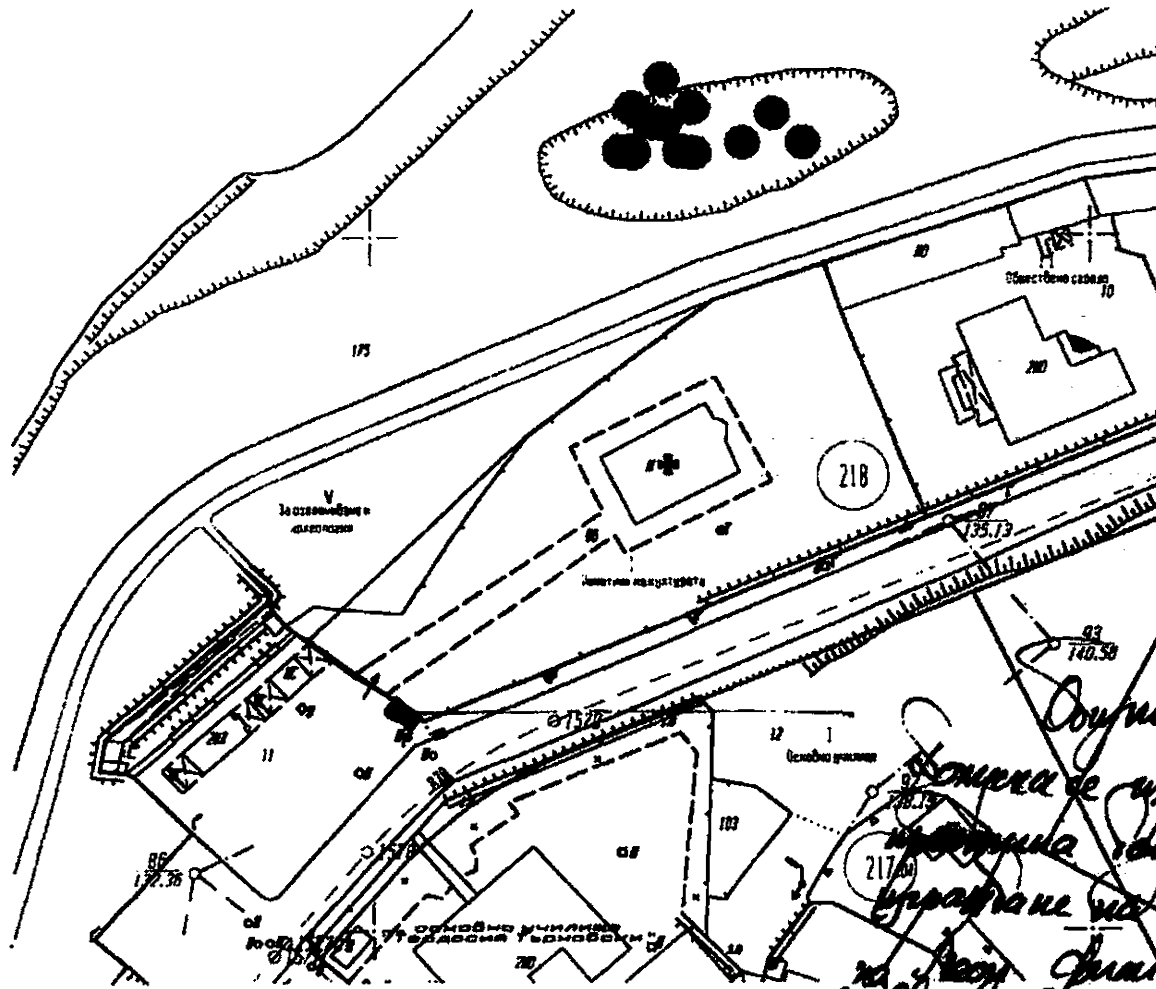
ОБЩИНА ВЕЛИКО ТЪРНОВО

VELIKO TURNOVO MUNICIPALITY

СИМЛА № 80-188-11
 Дата: 25.11.22г.

за уредуване на уличен осветителен мреж
 по план на гр. В. Търново
 № 1: 1/200
 Одобрен със заповед № 10231/1970г.

Имаща в собственост (заповед №)
 1. Община В. Търново
 2.
 3.
 по АПЛОС № 554/04.05.1988г.

Община В. Търново
Възлага се изработване на
техническа документация за
устройство на външен осветителен
на фона сградите и при улична
в. св. Петри и Павел.
Да се свързва с ННММ и МК.

9.03.2023г.

Dr. [Signature]

сметана е платена с инвентаризация **Осободена**
 Вали от: **Службата**
 Начертан: *И. Байчева*
 Проверен: *К. Кочев*
 Заверил: _____
 (св. В. Търново)
 Съставена: _____
 / Директор дирекция "СУТ" /